

QAZAQSTAN RESPÝBLIKASY
MÄDENIET JÄNE SPORT MINISTRIGI
MÄDENIET KOMITETINI
«ROZA BAĞLANOVA ATYNDÄĞY
«QAZAQKONSERT» MEMLEKEΤTİK
KONSERΤTİK SHUMY» RESPÝBLIKALYQ
MEMLEKEΤTİK QAZYNALYQ KASIPORNY

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
КАЗЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
«ГОСУДАРСТВЕННАЯ КОМПАНИЯ
ОРГАНИЗАЦИЯ «ҚАЗАҚКОНЦЕРТ» ИМЕНИ
РОЗЫ ӘЛГЛАОВОЙ» КОМИТЕТА КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

БҮЙРЫҚ

26.12.2022

Astana qalasy

ПРИКАЗ

№ 07-12/123

город Астана

«Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт»
МҚҰРМКҚ қызметкерлеріне сыйбайлас
жемқорлыққа және коммерциялық парапорлыққа
қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықты
бекіту туралы

«Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы
Заңының 23-бабы З-тармагына сәйкес, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті
қалыптастыру мақсатында **БҮЙЫРАМЫН**:

2. «Роза Бағланова атындағы Қазақконцерт» МҚҰРМКҚ қызметкерлеріне
сыйбайлас жемқорлыққа және коммерциялық парапорлыққа қарсы іс-қимыл
жөніндегі нұсқаулық (№ 1 қосымша) бекітілсін.
3. Кадр бөлімі «Роза Бағланова атындағы Қазақконцерт» МҚҰРМКҚ
қызметкерлеріне сыйбайлас жемқорлыққа және коммерциялық парапорлыққа
қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық туралы бүйрықпен таныстырысын.
4. Осы бүйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

Директор

А. Раимкулова

Директордың
2022 жылғы «26» 12. 2024
№24-12/123 бүйрөгүниң қосымша

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі
Мәдениет комитетінің «Роза Бағланова атындағы Қазақконцерт»
мемлекеттік концерттік ұйымы қызметкерлеріне арналған сыйбайлар
жемқорлыққа және коммерциялық паракорлыққа қарсы іс-кимыл
жөніндегі нұсқаулық

Астана, 2022 ж.

Мазмұны

1-тарау Қолдану саласы	3
2-тарау Глоссарий.....	3
3-тарау Жалпы ережелер	4
4-тарау Егер сіздің әрекеттеріңіз	7
Сіз сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдадының....	
5-тарау Қызметкерлер әрекеттерінің алгоритмі сыйбайлас жемқорлық жағдайында	8
6-тарау Қызметкерлердің жемқорлық күкүй бұзушылықтары үшін басшылардың жауапкершілігі	9
7-тарау Қорытынды ережелер.....	11

1-тaraу. Қолдану аясы

1. Осы Нұсқаулық сыйбайлас жемқорлық жағдайы түйнідаған жағдайда «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі РМҚК» (бұдан әрі – Қазақконцерт) қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің тәртібін белгілейді, сыйбайлас жемқорлық бағыттағы әрекеттерге не жататынын айқындайды.

2. Осы күжат Қазақконцерттің барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды тұлғаларының танысусы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

3. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар төменгі мөлшерде пайдаланылады және нақты жағдай үшін шектеуші ретінде немесе толық қарастырылмауы керек.

2-тaraу. Глоссарий

4. Нұсқаулықта қолданылатын негізгі ұғымдар мен қысқартылған атаулар:

- **Сыйбайлас жемқорлық** – мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың өздерінің қызметтік (лауазымды) өкілеттіктерін және соган байланысты мүмкіндіктерді жеке басына немесе заңсыз жолмен алу немесе шығарып алу мақсатында заңсыз пайдалануы, делдалдар арқылы өзіне немесе үшінши тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар беру, сондай-ақ, женілдіктер мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларға пара беру.

- **Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл** – сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауга ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

- **Коммерциялық пара алу** – коммерциялық немесе өзге ұйымда басқару функцияларын жүзеге асыратын тұлғага ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сондай-ақ, оған өзінің қызметтік жағдайын пайдалану үшін заңсыз мүліктік қызмет көрсету, жалпы қамқорлық немесе пара алушының мүдделеріне қызмет ету.

- **Лауазымды тұлға** – тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын орындаитын немесе мемлекеттік органдарда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының Карулы

Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары, мемлекеттік органдарда ұйымдық-әкімшілік немесе басқарушылық функцияларды жүзеге асыратын тұлға.

• Мұдделер қақтығысы – мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілетті тұлғалардың, оларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл тұлғалардың жеке мұдделері олардың қызметтік міндеттері мен өкілеттіктерін тиісінше орындамауға әкеп соғуы мүмкін.

• Пара – мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілетті тұлға, не оған теңестірілген тұлға, не мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлға, не лауазымды тұлға, сондай-ақ, шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды тұлғасы, ұйымның жеке өзі немесе делдал арқылы алған ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктік сипаттағы игіліктеге алған құқықтары.

• Пара сұрау – пара беруші тұлғаның немесе ол өкілдік ететін тұлғалардың заңды мұдделеріне зиян келтіруі мүмкін әрекеттерді жасаймын деп қорқытумен пара талап ету немесе оны беруге мәжбүр ететін осындағы жағдайларды қасақана жасау, заңмен қорғалатын мұдделер үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара алу.

3-тарау Жалпы ережелер

5. Қазақстан Республикасында пара алу және беру әрекеттері заңсыз болып табылады және Қылмыстық және Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекске жатады. Егер лауазымды тұлғаның туыстары мен жақындарына оның келісімімен ақша, өзге де мүлік, материалдық қызмет көрсету түріндегі мүліктік игіліктер көрсетілсе не ол бұған қарсы болмаса және өзінің қызметтік өкілеттіктерін пара берушінің пайдалына пайдаланса - лауазымды тұлғаның әрекеті пара алу ретінде саралануы тиіс.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мүлікпен қатар өтеусіз берілетін, бірақ төленуге жататын мүліктік игіліктер (туристік жолдамалар беру, пәтерге жөндеу жұмыстарын жүргізу, саяжай күрылышы және т.б.). Мүліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілген мүліктін, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендетпеу, жалдау төлемдерінің, банктик несиелерді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелердің төмендеуін түсіну керек.

6. Пара алу және пара беру бір қылмыстық модельдің екі толыққанды жағы, бұл пара алатын (пара алушы) және оны беретін (пара беруші) таралтың бар екенін білдіреді.

7. Пара алу – қауіпті қылмыс болып табылады, егер ол заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздік) үшін қызметтік артықшылықтар мен пайда

алудан тұратын тұлғалар тобымен жасалса немесе қорқытып алумен ұштасқан болса ең қауіпті қызметтік қылмыстардың бірі болып табылады.

8. Пара беру - лауазымды тұлғаны заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздік) жасауға итермелеге немесе берушінің пайдасына қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға, оның ішінде қызметте жалпы қамқорлық немесе салғырттық үшін бағытталған қылмыс.

9. Пара субъектілері мыналар болуы мүмкін:

- зат, ақша, оның ішінде: валюта, банк чектері мен бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастандардан жасалған бұйымдар, автомобилдер, тамақ өнімдері, бейнеаппаратуралар, тұрмыстық техника және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, гараждар, жер участелері және басқа да жылжымайтын мүлік;

- жеңілдіктер: емделу, жөндеу және құрылыш жұмыстары, санаториялық-курорттық және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа да шығындарды тегін немесе жеңілдетілген бағамен төлеу.

- параның жасырын түрі – несиеге немесе жоқ қарызды өтеу желеуімен банктен несие алу, төмен бағамен сатып алынған тауарды төлеу, жоғары бағаға тауар сатып алу, төлемді төлей отырып жалған еңбек шарттарын жасасу, пара алушының, оның туыстарының, достарының жалақысы, жеңілдетілген несие алу, лекциялар, мақалалар, кітаптар үшін төлемақыны асыра көрсегу, казинодағы «кездейсок» ұтыстар, қарыздарды кешіру, жалдау ақысын төмендету, несие бойынша пайыздық мөлшерлемелерді көтеру және т.б.

10. Сыбайлас жемқорлықпен күресу мақсатында мүдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу жөніндегі шектеулерді, тыйым салуларды және талаптарды, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеге мақсатында өтініштер туралы жұмыс берушінің (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету міндетін, белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды.

Кейбір сөздерді, кимылдарды, ым-ишарапы басқалар пара беру туралы өтініш (наклад) ретінде қабылдауы мүмкін екендігін айта кету керек.

Мұндай әрекеттерге, мысалы:

- «Мәселені шешу қыны, бірақ мүмкін»;
- «Рахметті нанға жақпайсын»;
- «Келісейік»;
- «Бізге күшті дәлелдер қажет»;
- «Біз бұл мәселелерді талқылауымыз керек»;
- «Ал, не істейміз?» және т.б.

Ұйым өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе шенеуніктердің шешімдері мен іс-әрекеттеріне байланысты шешілеттін кейбір тақырыптарды талқылау да пара сұрау ретінде қабылдануы мүмкін.

Бұл тақырыптарға, мысалы:

- жалақының төмен деңгейі және белгілі бір қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін қаржаттың болмауы;
- Көрсетілген мүлікке немесе басқа мүлікке ие болуға, ұсынылған немесе басқа қызметті алуға, туристік саяхатқа баруға ұмтылу;
- лауазымды тұлғаның туыстарының жұмысының болмауы;
- шенеуніктің балаларының оқу орындарына түсү қажеттілігі және т.б.

Лауазымды тұлғадан түсетін кейбір ұсыныстары, әсіресе, олардың шешімдері іс-әрекеттеріне пайдасы тиетін үйымдардың өкілдері мен азаматтарға жолданса, пара суралу ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл тіпті мұндай ұсыныстар ізгі ниеттен туындаған және шенеуніктің жеке басының мұддесіне ешқандай байланысы болмауы да мүмкін. Мұндай ұсыныстарға, мысалы, төмендегі ұсыныстар жатады:

- Лауазымды тұлғаға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беру;
- Анықталған құқық бұзушылықтарды жою, мемлекеттік тапсырыс бойынша жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және сарашылардың қызметтерін пайдалануға;
- белгілі бір қайырымдылық қорына ақша аудару;
- белгілі бір спорт командасын қолдау және т.б.

11. Сыбайлас жемқорлық пен коммерциялық пара алудың мүмкін болатын жағдайлары, сондай-ақ, мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

Арандатушылықтар: Қызметке жүгінген азаматтар тарапынан болуы мүмкін арандатушылықты болдырмау мақсатында бөлімшениң қызметін тексеретін лауазымды тұлғаларға:

- келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфель, сөмке және т.б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында кез келген бөгде заттар анықталған жағдайда, ешқандай тәуелсіз әрекетсіз дереу басшылыққа хабарланыңыз.

Пара алу:

- пара алу немесе коммерциялық пара алу субъектісін қабылдауға әзірлік немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін мәлімдемелерден аулақ болу үшін өте сыпайы, ашуланбай, жағдайға қарай мұқият болуға, өзінізді ұстауға тырысыныңыз;
- мұқият тындаңыз және сізге ұсынылатын шарттарды дәл есте сақтаңыз (сомасы, тауардың атауы және қызмет көрсету сипаты, параны аудару шарттары мен әдістері, коммерциялық пара алу нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);
- пара немесе коммерциялық пара алу субъектісін беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге дейін кейінге қалдыруға тырысыныңыз және келесі кездесуге сізге жақсы таныс орынды ұсынуға тырысыныңыз;
- әңгімеде бастамашылық етпеніз, көбірек «қабылдау үшін жұмыс істеңіз», әңгімелесушінің «сөйлеуіне» мүмкіндік берініз, сізді барынша көп акпараттандырады;

- егер сіз пара беруге немесе коммерциялық пара алуға келісken болсаңыз, мәселенізді шешуге кепілдіктер туралы сұраңыз;
- егер сізде дауыс жазу құрылғысы болса, пара алу немесе коммерциялық пара алу туралы ұсынысты (жасырын) жазып алуға тырысыңыз;
- бұл фактіні жоғары түрган басшылыққа жадынама түрінде хабарлауға; алдағы қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарламамен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына жүгініңіз.

12. Мұдделер қақтығысы:

- кез келген ықтимал мұдделер қақтығысынан сақ болу;
- мұдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігін болдырмау үшін шаралар қабылдау;
- кез келген мұдделер қақтығысы немесе мұндай қақтығыстың туындау мүмкіндігі туралы хабардар болған бойда жазбаша түрде тікелей басшыға хабарлау;
- тікелей басшымен келісім бойынша туындаған мұдделер қақтығысын жою бойынша шаралар қабылдау;
- мұдделер қақтығысының тарапы болып табылатын, мұдделер қақтығысына себеп болған қызметкерді мұдделі жеңілдіктерден бас тартқанға дейін атқаратын міндеттерін өзгертіп, тіпті белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттегуге дейін апару;
- қызметтік мінез-құлық талаптарын сақтау және мұдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құру. Эр тұлға өз шешімін тандауға ерікті. Бірақ, ол еркін тұлға ретінде қылмыстың жазалануы керектігін түсінуі тиіс.

4-тaraу. Егер сіз сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тұруды шешсеңіз, сіздің әрекеттеріңіз

13. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 байланыс орталығына өз қалауыңыз бойынша ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүгінуге болады.

14. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлаудың бір нысаны жасырын шағым болып табылады. Жасырын болған жағдайда өтініш беруші жауап алуға сенімді бола алмайды, мұндай өтініште алдағы немесе жасалған қылмыс туралы мәліметтер қамтылып, құқық бұзушылықтар көрсетілсе де қылмыстық істі қозғауға негіз бола алмайды.

15. Бопсалау фактілері бойынша пара алуды сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу факті туралы арыз жазуыңыз қажет, арызда мынаны көрсету қажет:

- лауазымды тұлғалардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің аты) сізден пара талап етті немесе коммерциялық құрылым өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;
- Қорқытып алғынған параның (мүліктің) мөлшері мен сипаты қандай;
- қандай нақты іс-әрекеттеріңіз (немесе әрекетсіздігіңіз) үшін сізден пара талап етілді немесе коммерциялық паралық жасалды;
- тікелей пара беру немесе коммерциялық пара беру қай уақытта, қай жерде және қандай жолмен болуы керек.

5-тарау. Сыбайлар жемқорлық жағдайындағы қызметкерлердің әрекеттерінің алгоритмі

16. Қызметкерлер сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қымыл жөніндегі үәкілетті органға жүгінумен қатар осы нұсқаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету шараларын қабылдауға міндетті. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ бекітілген штаттық құрылымына сәйкес сыбайлар жемқорлық қылмыстар және сыбайлар жемқорлық белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе кездескен жағдайларда барлық қызметкерлердің әрекет етуінің келесі бағдары әзірленді: «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ бұл туралы директорына және комплаенс қызметіне хабарлауға міндетті.

Бұл ретте қызметкерлер мүмкіндігінше өз дәлелдері бойынша дәлелдемелерді (куәгерлер, құжаттар, хат алмасу, оның ішінде мессенджерлер арқылы, аудио және бейнематериалдар және т.б.) ұсынады және оларды бағдар бойынша үәкілетті органға да, жоғары тұрган басшылыққа да береді.

6-тарау. Бағыныштылардың сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін басшылардың жауапкершілігі

17. Сыбайлар жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшайту мақсатында бағынысты адамдары функционалдық міндеттерін атқару кезінде сотта сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған басшылардың жеке жауапкершілігін көздейтін және олардың кінәсі дәлелденген норма көзделген.

18. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ қызметкері өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау фактілері бойынша қылмыстық қудалау орбитасына тартылған жағдайда, осы қызметкер Қазақстан Республикасының Енбек кодексіне сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезеңінде өз міндеттерін орындаудан шеттетіледі. Бұл қызметкердің

тікелей басшысы қызметкерді өз міндеттерін орындаудан шеттету үшін тиісті шараларды қолдануға міндетті.

19. Тәртіптік жауапкершілікке байланысты:

- ескерту;
- сөгіс;
- қатаң сөгіс;

• Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу ұсынылады. Басшы бағыныштысына қатысты сottың заңды күшіне енген айыптау үкімі немесе ақталмайтын негіздері бойынша (рахымшылық жасау, өкіну, тараптардың татуласуы және т.б.) тікелей жұмыстан босату туралы өтініші басшыны лауазымға тағайындаған жауапты тұлғага беріледі.

Басшының қызметінен кету мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды.

20. Тікелей бағыныштылар:

• «Роза Багланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК директоры – оның орынбасарлары, құқықтық және кадр жұмысы бөлімінің бастығы, бас есепші, комплаенс қызметкери.

• директордың көркемдік жұмыс жөніндегі орынбасары – симфониялық оркестрдін, «Халық қазынасы» шығармашылық орталығының, классикалық және эстрадалық бөлімінің, «Astana Musical» театрының, «Астана сазы» ансамблінің көркемдік жетекшісі және «Forte Trio» мемлекеттік триосы, «Гүлдер» би тобы жетекшісі, Алматы қаласындағы Қазақконцерт үйімі филиалының директоры.

Директордың әкімшілік және шаруашылық мәселелер жөніндегі орынбасары – Әкімшілікке қарайтын барлық бөлімдердің басшылары.

- бас инженер – энергетикалық қызметтің барлық қызметкерлері;
- кадр бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- заң бөлімі – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- бас бухгалтер – бухгалтерлік есеп және есеп беру бөлімінің барлық қызметкерлері;
- бас экономист – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- маркетинг бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- Әкімшілік қызмет бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- көрмернендерге қызмет көрсету бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;

21. Тікелей бағынысты тұлға сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған жағдайда басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткен соң жеке жауапкершілікте болатыны ескерілсін. Бұл ретте жоғарыда аталған жауапкершілік «Сыйайлас жемқорлыққа қарсы курес туралы» Қазақстан Республикасы Занының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты тұлға жасаған сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісін өз бетінше хабарлаған басшылыққа қолданылмайды.

22. Тікелей бағынысты тұлға сыйбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылық жасаған кезде басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткен соң дербес жауапты болатынын назарға алу кажет. Бұл ретте, жоғарыда аталған жауапкершілік «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты тұлға жасаған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы дербес хабарлаған басшылыққа қолданылмайды.

23. Осы ереже сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы жалған ақпарат берген, заңға сәйкес жауапкершілікке тартылатын адамдарға қолданылмайды.

24. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ қызметкерлерінің функционалдық міндеттерін орындауды кезінде сыйбайлас жемқорлыққа, коммерциялық паракорлыққа және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылға жәрдемдессетін қызметкер туралы мәліметтер мемлекеттік қупия болып табылады және заңнамада белгіленген тәртіппен беріледі. Бұл ақпаратты жария ету заңмен белгіленген жауапкершілікке әкеп соғады.

7-тарау. Қорытынды ережелер

25. Нұсқаулық «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ директоры бекіткен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні өткен соң қолданысқа енгізіледі.

26. Нұсқаулыққа енгізілген өзгертулер/толықтырулар «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚҚ директоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

Утверждена приказом директора
от «26» 12 2022 г.
№ 07-12/123

**Инструкция по противодействию коррупции и коммерческому подкупу
для работников РГКП «Государственная концертная организация
«Казакконцерт имени Розы Баглановой» Комитета культуры
Министерства культуры и спорта РК**

г. Астана, 2022 год

Содержание

Глава 1. Область применения.....	3
Глава 2. Глоссарий.....	3
Глава 3. Общие положения	4
Глава 4. Ваши действия если Вы приняли решение противостоять коррупции	7
Глава 5. Алгоритм действий работников при ситуации коррупционного характера.....	8
Глава 6. Ответственность руководителей, за коррупционное правонарушение подчиненных.....	9
Глава 7. Заключительные положения.....	11

Глава 1. Область применения

1. Настоящая Инструкция определяет, что относится к действиям коррупционной направленности, устанавливает порядок действий работников РГКП «Государственная концертная организация «Қазақконцерт имени Розы Баглановой» (далее - РГКП «Қазақконцерт») в случае возникновения ситуации коррупционного характера.

2. Настоящий документ является обязательным для ознакомления и применения всеми структурными подразделениями и должностными лицами РГКП «Қазақконцерт».

3. Приведённые в настоящей Инструкции требования являются минимально необходимыми и не должны рассматриваться как исчерпывающие и/или ограничивающие для конкретного случая.

Глава 2. Глоссарий

4. Основные понятия и сокращения, используемые в Инструкции:

• **Коррупция** – незаконное использование лицами, занимающими ответственную государственную должность, лицами, уполномоченными на выполнение государственных функций, лицами, приравненными к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, должностными лицами своих должностных (служебных) полномочий и связанных с ними возможностей в целях получения или извлечения лично или через посредников имущественных (неимущественных) благ и преимуществ для себя либо третьих лиц, а равно подкуп данных лиц путем предоставления благ и преимуществ.

• **Противодействие коррупции** - деятельность субъектов противодействия коррупции в пределах своих полномочий по предупреждению коррупции, в том числе по формированию антикоррупционной культуры в обществе, выявлению и устраниению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, а также по выявлению, пресечению, раскрытию и расследованию коррупционных правонарушений и устраниению их последствий.

• **Коммерческий подкуп** - незаконная передача лицу, выполняющему управленческие функции в коммерческой или иной организации, денег, ценных бумаг или иного имущества, а равно незаконное оказание ему услуг имущественного характера за использование им своего служебного положения, а также за общее покровительство или попустительство по службе в интересах лица, осуществляющего подкуп.

• **Должностное лицо** – лицо, постоянно, временно или по специальному полномочию осуществляющее функции представителя власти либо выполняющее организационно-распорядительные или административно-хозяйственные функции в государственных органах, субъектах квазигосударственного сектора, органах местного самоуправления, а также в Вооруженных Силах, других войсках и воинских формированиях Республики Казахстан.

• Конфликт интересов – противоречие между личными интересами лиц, занимающих ответственную государственную должность, лиц, уполномоченных на выполнение государственных функций, лиц, приравненных к ним, должностных лиц и их должностными полномочиями, при котором личные интересы указанных лиц могут привести к ненадлежащему исполнению ими своих должностных полномочий.

• Взятка – получаемые лицом, уполномоченным на выполнение государственных функций, либо приравненным к нему лицом, или лицом, занимающим ответственную государственную должность, либо должностным лицом, а равно должностным лицом иностранного государства или международной организации лично или через посредника деньги, ценные бумаги, иные имущества, права на имущество или выгоды имущественного характера.

• Вымогательство взятки – требование лицом взятки под угрозой совершения действий, которые могут причинить ущерб законным интересам взяткодателя или представляемых им лиц, либо умышленное создание таких условий, при которых он вынужден дать взятку с целью предотвращения вредных последствий для правоохраняемых интересов.

Глава 3. Общие положения

5. Действия по получению и даче взятки в Республике Казахстан противозаконны и подпадают под действие Уголовного кодекса и Кодекса об административных правонарушениях.

В случае если имущественные выгоды в виде денег, иных имущества, оказания материальных услуг предоставлены родным и близким должностного лица с его согласия либо если он не возражал против этого и использовал свои служебные полномочия в пользу взяткодателя, действия должностного лица следует квалифицировать как получение взятки.

В соответствии с действующим в РК законодательством предметом взятки и коммерческого подкупа наряду с деньгами, ценностями бумагами и иным имуществом могут быть выгоды имущественного характера, оказываемые безвозмездно, но подлежащие оплате (предоставление туристических путевок, ремонт квартиры, строительство дачи и т.п.).

Под выгодами имущественного характера следует понимать, в частности, занижение стоимости передаваемого имущества, приватизируемых объектов, уменьшение арендных платежей, процентных ставок за пользование банковскими ссудами.

6. Получение взятки и дача взятки, то две исчерпывающие стороны одной преступной модели если речь идет о взятке, это значит, что есть тот, кто получает взятку (взяточник) и тот, кто ее дает (взяткодатель).

7. Получение взятки – одно из самых опасных должностных преступлений, особенно если оно совершается группой лиц или сопровождается вымогательством, которое заключается в получении

должностным лицом преимуществ и выгод за законные или незаконные действия (бездействие).

8. Дача взятки – преступление, направленное на склонение должностного лица к совершению законных или незаконных действий (бездействия), либо предоставлению, получению каких-либо преимуществ в пользу дающего, в том числе за общее покровительство или попустительство по службе.

9. Предметами взятки могут быть:

- предметы, деньги, в том: валюта, банковские чеки и ценные бумаги, изделия из драгоценных металлов и камней, автомашины, продукты питания, видеотехника, бытовые приборы и другие товары, квартиры, дачи, загородные дома, гаражи, земельные участки и другая недвижимость;
- выгоды: лечение, ремонтные и строительные работы, санаторные и туристические путевки, поездки за границу, оплата развлечений и других расходов безвозмездно или по заниженной стоимости.

• завуалированная форма взятки - банковская ссуда в долг или под видом погашения несуществующего долга, оплата товаров, купленных по заниженной цене, покупка товаров по завышенной цене, заключение фиктивных трудовых договоров с выплатой зарплаты взяточнику, его родственникам, друзьям, получение льготного кредита, завышение гонораров за лекции, статьи, и книги, «случайный» выигрыш в казино, прощение долга, уменьшение арендной платы, увеличение процентных ставок по кредиту и т.д.

10. Важно соблюдать ограничения, запреты и требования о предотвращении или о регулировании конфликта интересов, обязанность об уведомлении представителя нанимателя (работодателя) об обращениях в целях склонения к совершению коррупционных правонарушений, иные обязанности, установленные в целях противодействия коррупции.

Следует отметить, что некоторые слова, выражения и жесты могут быть восприняты окружающими как просьба (намек) о даче взятки. К таким выражениям относятся, например:

- «Вопрос решить трудно, но можно»;
- «Спасибо на хлеб не намажешь»;
- «Договоримся»;
- «Нужны более веские аргументы»;
- «Нужно обсудить параметры»;
- «Ну, что делать будем?» и т.д.

Обсуждение определённых тем с представителями организаций и гражданами, особенно с теми из них, чья выгода зависит от решений и действий должностных лиц, может также восприниматься как просьба о даче взятки.

К числу таких тем относятся, например:

- низкий уровень заработной платы и нехватка денежных средств на реализацию тех или иных нужд;
- желание приобрести то или иное имущество, получить ту или иную услугу, отправиться в туристическую поездку;

- отсутствие работы у родственников должностного лица;
- необходимость поступления детей должностного лица в образовательные учреждения и т.д.

Определённые исходящие от должностного лица предложения, особенно если они адресованы представителям организаций и гражданам, чья выгода зависит от их решений и действий, могут восприниматься как просьба о даче взятки. Это возможно даже в том случае, когда такие предложения продиктованы благими намерениями и никак не связаны с личной выгодой должностного лица. К числу таких предложений относятся, например, предложения:

- предоставить должностному лицу и (или) его родственникам скидку;
- воспользоваться услугами конкретной компании и (или) экспертов для устранения выявленных нарушений, выполнения работ в рамках государственного контракта, подготовки необходимых документов;
- внести деньги в конкретный благотворительный фонд;
- поддержать конкретную спортивную команду и т.д.

11. Возможные ситуации коррупционной направленности и коммерческого подкупа, а также рекомендации по правилам поведения.

Провокации: Во избежание возможных провокаций со стороны обратившихся за услугой граждан, должностных лиц, осуществляющих проверку деятельности подразделения:

- не оставлять без присмотра служебные помещения, в которых находятся посетители, и личные вещи (одежда, портфели, сумки и т. д.);
- в случае обнаружения после ухода посетителя на рабочем месте или в личных вещах каких-либо посторонних предметов, не предпринимая никаких самостоятельных действий, немедленно доложить руководству.

Вымогательство взятки:

- вести себя крайне осторожно, вежливо, без заискивания, не допуская опрометчивых высказываний, которые могли бы трактоваться либо как готовность, либо как категорический отказ принять предмет взятки и/или коммерческого подкупа;
- внимательно выслушать и точно запомнить предложенные Вам условия (размеры сумм, наименование товаров и характер услуг, сроки и способы передачи взятки, форма коммерческого подкупа, последовательность решения вопросов);
- постараться перенести вопрос о времени и месте передачи предмета взятки и/или коммерческого подкупа до следующей беседы и предложить хорошо знакомое Вам место для следующей встречи;
- не берите инициативу в разговоре на себя, больше «работайте на прием», позволяйте собеседнику «выговориться», сообщить Вам как можно больше информации;
- поинтересуйтесь о гарантиях решения Вашего вопроса в случае Вашего согласия дать взятку или совершивший коммерческий подкуп;
- при наличии у Вас диктофона постараться записать (скрытно) предложение о предмете взятки и/или коммерческого подкупа;

- доложить о данном факте в виде служебной записки вышестоящему руководству;
- обратиться с письменным или устным сообщением о готовящемся преступлении в уполномоченный орган по противодействию коррупции либо в Call-центр 1424.

12. Конфликт интересов:

- внимательно относиться к любой возможности конфликта интересов;
- принимать меры по недопущению любой возможности возникновения конфликта интересов;
- в письменной форме уведомить своего непосредственного начальника о возникшем конфликте интересов или о возможности его возникновения, как только Вам станет об этом известно;
- принять меры по преодолению возникшего конфликта интересов по согласованию с непосредственным руководителем;
- изменить служебные положения сотрудника, являющегося стороной конфликта интересов, вплоть до его отстранения от исполнения служебных обязанностей в установленном порядке, и (или) в отказе его от выгоды, явившейся причиной возникновения конфликта интересов;
- образовать комиссию по соблюдению требований к служебному поведению и урегулированию конфликтов интересов. Каждый человек свободен в выборе своего решения. Но, как свободная личность, он не может не осознавать, что преступление должно быть наказано.

Глава 4. Ваши действия если Вы приняли решение противостоять коррупции

13. По своему усмотрению Вы можете обратиться с устным или письменным заявлением в уполномоченный орган по противодействию коррупции или в Call-центр 1424.

14. Одной из форм сообщения о правонарушении коррупционного характера является анонимное обращение. Хотя в этом случае заявитель не может ввиду анонимности рассчитывать на получение ответа, а само анонимное обращение о преступлении не может служить поводом для возбуждения уголовного дела, за исключением случаев, когда в таком обращении содержатся сведения о готовящихся или совершенных уголовных правонарушениях.

15. В случае вымогательства взятки Вам нужно обратиться в уполномоченный орган по противодействию коррупции и написать заявление о факте вымогательства у Вас взятки или коммерческого подкупа, в котором точно указать:

- кто из должностных лиц (фамилия, имя, отчество, должность, наименование учреждения) вымогает у Вас взятку или кто из представителей коммерческих структур толкает Вас на совершение подкупа;
- какова сумма и характер вымогаемой взятки (подкупа);

- за какие конкретно действия (или бездействие) у Вас вымогают взятку или совершается коммерческий подкуп;
- в какое время, в каком месте и каким образом должна произойти непосредственная дача взятки или должен быть осуществлен коммерческий подкуп.

Глава 5. Алгоритм действий работников при ситуации коррупционного характера

16. Наряду с обращением в уполномоченный орган по противодействию коррупции работники в соответствии с данной инструкцией должны принять меры по уведомлению руководства. В соответствии с утвержденной штатной структурой РГКП «Қазақконцерт», разработан следующий алгоритм действий всех работников на случаи при выявлении и/или столкновении с коррупционными преступлениями и ситуациями с признаками коррупционного характера: Все работники РГКП «Қазақконцерт» должны сообщить Директору РГКП «Қазақконцерт» и Комплаенс службу.

При этом, работники по мере возможности предоставляют доказательную базу по своим доводам (свидетели, документы, переписка, в том числе посредством мессенджеров, аудио и видео материалы и т.д.) и передают его как в уполномоченный орган и вышестоящему руководству согласно алгоритму.

Глава 6. Ответственность руководителей, за коррупционное правонарушение подчиненных

17. В целях усиления мер, направленных на предупреждение коррупции, предусмотрена норма, подразумевающая персональную ответственность руководителей, чьи подчиненные совершили коррупционное правонарушение, коммерческий подкуп и иные уголовные правонарушения при исполнении своих функциональных обязанностей и их вина доказана в суде.

18. В случае вовлечения работника РГКП «Қазақконцерт» в орбиту уголовного преследования по фактам совершения коррупционного правонарушения, коммерческого подкупа и иные уголовные правонарушений при исполнении своих функциональных обязанностей, данный работник в соответствии с Трудовым кодексом РК отстраняется от исполнения своих должностных обязанностей на период проведения досудебного расследования. Непосредственный руководитель данного работника обязан предпринять соответствующие меры по отстранению работника от исполнения своих должностных обязанностей.

19. Дисциплинарная ответственность предполагает вынесение:

- замечания;
- выговора;
- строгого выговора;

- расторжение трудового договора по инициативе работодателя по основаниям, предусмотренным Трудовым кодексом.

Руководитель должен подавать заявление на увольнение при наличии вступившего в законную силу обвинительного приговора суда в отношении его непосредственного подчиненного или принятие решения о прекращении уголовного дела по нереабилитирующим основаниям (амнистия, деятельное раскаяние, примирение сторон и др.). Заявление на увольнение подается ответственному лицу, назначившему руководителя на должность. Принятие решения об увольнении и вынесения дисциплинарного взыскания является прерогативой лица, назначившего руководителя на данную должность.

Срок, в течение которого руководитель подает в отставку, составляет 10 календарных дней.

20. Непосредственными подчинёнными являются:

- для директора РГКП «Қазақконцерт» – его заместители, начальник отдела правовой и кадровой работы, главный бухгалтер, комплаенс офицер;
- для заместителя директора по художественной работе – художественный руководитель и руководители симфонического оркестра, центра творчества «Халық қазынасы», отдела классического и эстрадного жанра, театра «Астана Мюзикл», ансамбль «Астана Сазы», государственный трио «Форте Трио» танцевальная группа «Гүлдер», филиал в городе Алматы;
- для заместителя директора по общим вопросам – начальник АХС и все начальники отделов АХС;
- для главного инженера – все работники службы энергетики;
- для начальника отдела кадровой работы – все работники отдела;
- для правового отдела - все работники отдела;
- для главного бухгалтера – все работники отдела бухгалтерского учета и отчетности;
- для начальника отдела АХС – все работники отдела;
- для главного экономиста – все работники отдела;
- для начальника отдела маркетинговой службы - все работники отдела;
- для начальника отдела по обеспечению документации – все работники отдела;
- для начальника отдела по обслуживанию зрителей – все работники отдела;
- для начальника отдела по гастрольной службе – все работники отдела;

21. Необходимо принять во внимание, что при совершении правонарушения коррупционного характера непосредственным подчиненным руководитель несет персональную ответственность по истечении 3 месяцев со дня назначения на данную должность. При этом, вышеуказанная ответственность не распространяется на руководство, самостоятельно сообщившее о факте коррупционного правонарушения, совершенном непосредственным подчиненным, согласно статье 24 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции».

22. Работник, сообщивший о факте коррупционного правонарушения, коммерческого подкупа и иных уголовных правонарушениях при исполнении работником РГКП «Қазақконцерт» своих функциональных обязанностей, или иным образом оказывающий содействие в противодействии коррупции, коммерческом подкупе и иных уголовных правонарушениях при исполнении работниками РГКП «Қазақконцерт» своих функциональных обязанностей находится под защитой государства и поощряется в порядке, установленном Правительством Республики Казахстан.

23. Данное положение не распространяются на лиц, сообщивших заведомо ложную информацию о факте коррупционного правонарушения, которые подлежат ответственности в соответствии с законом.

24. Информация о работнике, оказывающем содействие в противодействии коррупции, коммерческому подкупе и иных уголовных правонарушениях при исполнении работниками РГКП «Қазақконцерт» своих функциональных обязанностей является государственным секретом и предоставляется в порядке, установленном законом. Разглашение указанной информации влечет ответственность, установленную законом.

Глава 7. Заключительные положения

25. Инструкция вводится в действие по истечению 5 (пять) рабочих дней со дня их утверждения Директором РГКП «Қазақконцерт».

26. Изменения/дополнения, вносимые в Инструкцию, вступают в силу со дня ее утверждения Директором РГКП «Қазақконцерт».

БЕКІТЕМІН

Қазақстан Республикасы

Мәдениет және спорт министрлігі

Мәдениет комитетінің

«Роза Бағланова атындағы

«Қазақконцерт» мемлекеттік

концерттік ұйымы» РМҚҚ

директоры

А. Райымқұлова

2022 жылғы «26» Нелік

№ 07.-12/123

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі
Мәдениет комитетінің «Роза Бағланова атындағы Қазақконцерт»
мемлекеттік концерттік ұйымы қызметкерлеріне ариалған сыйбайлар
жемқорлыққа және коммерциялық параллельдік қарсы іс-кимыл
жөніндегі нұсқаулық

Астана, 2022 ж.

Мазмұны

1-тарау Қолдану саласы.....	3
2 -тарау Глоссарий.....	3
3-тарау Жалпы ережелер	4
4-тарау Егер сіздің әрекеттеріңіз Сіз сыйбайлас жемқорлықта қарсы тұру туралы шешім қабылдадыңыз.....	7
5-тарау Қызметкерлер әрекеттерінің алгоритмі сыйбайлас жемқорлық жағдайында	8
6-тарау Қызметкерлердің жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін басшылардың жауапкершілігі	9
7-тарау Қорытынды ережелер.....	11

1-тaraу. Қолдану аясы

1. Осы Нұсқаулық сыйбайлас жемқорлық жағдайы туындаған жағдайда «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі РМҚҚ» (бұдан әрі – Қазақконцерт) қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің тәртібін белгілейді, сыйбайлас жемқорлық бағыттағы әрекеттерге не жататынын айқындайды.

2. Осы құжат Қазақконцерттің барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды тұлғаларының танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

3. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар төменгі мөлшерде пайдаланылады және нақты жағдай үшін шектеуші ретінде немесе толық қарастырылмауы керек.

2-тaraу. Глоссарий

4. Нұсқаулықта қолданылатын негізгі ұғымдар мен қысқартылған атаулар:

• **Сыйбайлас жемқорлық** – мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген адамдардың, лауазымды тұлғалардың өздерінің қызметтік (лауазымды) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерді жеке басына немесе заңсыз жолмен алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы, делдалдар арқылы өзіне немесе үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар беру, сондай-ақ, женілдіктер мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларға пара беру.

• **Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл** – сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

• **Коммерциялық пара алу** – коммерциялық немесе өзге ұғымда басқару функцияларын жүзеге асыратын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сондай-ақ, оған өзінің қызметтік жағдайын пайдалану үшін заңсыз мүліктік қызмет көрсету, сондай-ақ, жалпы қамқорлық немесе пара алушының мұдделеріне қызмет ету.

• **Лауазымды тұлға** – тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын орындаитын немесе мемлекеттік органдарда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі

басқару органдарында, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының Қарулы Құштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары, мемлекеттік органдарда ұйымдық-әкімшілік немесе басқарушылық функцияларды жүзеге асыратын тұлға.

Мұдделер қақтығысы – мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлғалардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлғалардың, оларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл тұлғалардың жеке мұдделері олардың қызметтік міндеттері мен өкілеттіктерін тиісінше орындауға әкеп соғуы мүмкін.

• **Пара** – мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлға, не оған теңестірілген тұлға, не мемлекеттік жауапты лауазымды атқаратын тұлға, не лауазымды тұлға, сондай-ақ, шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды тұлғасы, ұйымның жеке өзі немесе делдал арқылы алған ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктік немесе мүліктік сипаттағы игіліктерге алған құқықтары.

• **Параны сұрау** – пара беруші тұлғаның немесе ол өкілдік ететін тұлғалардың заңды мұдделеріне зиян келтіруі мүмкін әрекеттерді жасаймын деп қорқытумен пара талап ету немесе оны беруге мәжбүр ететін осындай жағдайларды қасақана жасау, заңмен қорғалатын мұдделер үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара алу.

3-тарау. Жалпы ережелер

5. Қазақстан Республикасында пара алу және беру әрекеттері заңсыз болып табылады және Қылмыстық және Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекске жатады. Егер лауазымды тұлғаның туыстары мен жақындарына оның келісімімен ақша, өзге де мүлік, материалдық қызмет көрсету түріндегі мүліктік игіліктер көрсетілсе не ол бұған қарсы болмаса және өзінің қызметтік өкілеттіктерін пара берушінің пайдасына пайдаланса - лауазымды тұлғаның әрекеті пара алу ретінде саралануы тиіс.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мүлікпен қатар өтеусіз берілетін, бірақ төленуге жататын мүліктік игіліктер (туристік жолдамалар беру, жөндеу пәтер, саяжай құрылышы және т.б.). Мүліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілген мүліктің, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендетпеу, жалдау төлемдерінің, банктік несиелерді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелердің төмендеуін түсіну керек.

6. Пара алу және пара беру бір қылмыстық модельдің екі толыққанды жағы, бұл пара алатын (пара алушы) және оны беретін (пара беруші) жақтың бар екенін білдіреді.

7. Пара алу – қауіпті қылмыс болып табылады, егер ол заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздік) үшін қызметтік артықшылықтар мен пайда алудан тұратын тұлғалар тобымен жасалса немесе қорқытып алумен үштасқан болса ең қауіпті қызметтік қылмыстардың бірі болып табылады.

8. Пара беру - лауазымды тұлғаны заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздік) жасауға итермелеге немесе берушінің пайдасына қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға, оның ішінде қызметте жалпы қамқорлық немесе ықыластылық үшін бағытталған қылмыс.

9. Пара субъектілері мыналар болуы мүмкін:

- заттар, ақша, оның ішінде: валюта, банк чектері мен бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомобилдер, тамақ өнімдері, бейнеаппаратуралар, тұрмыстық техника және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, гараждар, жер участкері және басқа да жылжымайтын мүлік;

- жеңілдіктер: емделу, жөндеу және құрылыш жұмыстары, санаториялық-курорттық және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа да шығындарды тегін немесе жеңілдетілген бағамен төлеу.

- параның жасырын түрі – несиеге немесе жоқ қарызды өтеу желеуімен банктен несие алу, төмен бағамен сатып алғынған тауарды төлеу, жоғары бағаға тауар сатып алу, төлемді төлей отырып жалған еңбек шарттарын жасасу, пара алушының, оның туыстарының, достарының жалақысы, жеңілдетілген несие алу, лекциялар, мақалалар, кітаптар үшін төлемақыны асыра көрсету, казинодағы «кездейсоқ» ұтыстар, қарыздарды кешіру, жалдау ақысын төмендету, несие бойынша пайыздық мөлшерлемелерді көтеру және т.б.

10. Мұдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу жөніндегі шектеулерді, тыйым салуларды және талантарды, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеге мақсатында өтініштер туралы жұмыс берушінің (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету міндеттін, белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды. сыйбайлас жемқорлықпен құресу мақсатында.

Айта кету керек, кейбір сөздерді, қимылдарды, ым-ишарапы басқалар пара беру туралы өтініш (наклад) ретінде қабылдауы мүмкін.

Мұндай өрнектерге, мысалы:

Айта кету керек, кейбір сөздерді, қимылдарды, ым-ишарапы басқалар пара беру туралы өтініш (наклад) ретінде қабылдауы мүмкін.

Мұндай өрнектерге, мысалы:

- «Мәселені шешу қыын, бірақ мүмкін»;
- «Рахметті нанға жақпайсың»;
- «Келісейік»;
- «Бізге құшті дәлелдер қажет»;
- «Біз бұл мәселелерді талқылауымыз керек»;
- «Ал, не істейміз?» және т.б.

Ұйым өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе шенеуніктердің шешімдері мен іс-әрекеттеріне байланысты шешілетін кейбір тақырыптарды талқылау да пара сұрау ретінде қабылдануы мүмкін.

Бұл тақырыптарға, мысалы:

- жалақының төмен деңгейі және белгілі бір қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін қаражаттың болмауы;
- Көрсетілген мүлікке немесе басқа мүлікке ие болуға, ұсынылған немесе басқа қызметті алуға, туристік саяхатқа баруға үмтүлу;
- лауазымды тұлғаның туыстарының жұмысының болмауы;
- шенеуніктің балаларының оқу орындарына түсү қажеттілігі және т.б.

Лауазымды тұлғадан түсетін кейбір ұсыныстары, әсіресе, олардың шешімдері іс-әрекеттеріне пайдасы тиетін ұйымдардың өкілдері мен азаматтарға жолданса, пара сұрау ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл тіпті мұндай ұсыныстар ізгі ниеттен туындаған және шенеуніктің жеке басының мұддесіне ешқандай байланысы болмауы да мүмкін. Мұндай ұсыныстарға, мысалы, төмендегі ұсыныстар жатады:

- Лауазымды тұлғаға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беру;
- Анықталған құқық бұзушылықтарды жою, мемлекеттік тапсырыс бойынша жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және сарапшылардың қызметтерін пайдалануға;
- белгілі бір қайырымдылық қорына ақша аудару;
- белгілі бір спорт командасын қолдау және т.б.

11. Сыбайллас жемқорлық пен коммерциялық пара алушын мүмкін болатын жағдайлары, сондай-ақ, мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

Арандатушылықтар: Қызметке жүгінген азаматтар тарапынан болуы мүмкін арандатушылықты болдырмау мақсатында бөлімшениң қызметін тексеретін лауазымды тұлғаларға:

- келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфель, сөмке және т.б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында кез келген бөгде заттар анықталған жағдайда, ешқандай тәуелсіз әрекетсіз деру басшылыққа хабарлаңыз.

Пара алу:

- пара алу немесе коммерциялық пара алу субъектісін қабылдауға әзірлік немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін мәлімдемелерден аулақ болу үшін өте сырттай, ашуланбай, жағдайға қарай мұқият болуға, өзінізді ұстауға тырысыңыз;
- мұқият тындаңыз және сізге ұсынылатын шарттарды дәл есте сактаңыз (сомалар сомасы, тауардың атавы және қызмет көрсету сипаты, параны аудару шарттары мен әдістері, коммерциялық пара алу нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);
- пара немесе коммерциялық пара алу субъектісін беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге дейін кейінге қалдыруға тырысыңыз және келесі кездесуге сізге жақсы таныс орынды ұсынуға тырысыңыз;
- әңгімеде бастамашылық етпеніз, көбірек «қабылдау үшін жұмыс істеңіз», әңгімелесушінің «сөйлеуіне» рұқсат етіңіз, сізге барынша көп ақпарат айтыңыз;

- егер сіз пара беруге немесе коммерциялық пара алуға келісken болсаңыз, мәселенізді шешуге кепілдіктер туралы сұраңыз;
- егер сізде дауыс жазу құрылғысы болса, пара алу немесе коммерциялық пара алу туралы ұсынысты (жасырын) жазып алуға тырысыңыз;
- бұл фактіні жоғары түрган басшылыққа жадынама түрінде хабарлауға;
- алдағы қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарламамен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына жүгініңіз.

2. Мұдделер қақтығысы:

- кез келген ықтимал мұдделер қақтығысынан сақ болу;
- мұдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігін болдырмау үшін шаралар қабылдау;
- кез келген мұдделер қақтығысы немесе мұндай қақтығыстың туындау мүмкіндігі туралы сізге хабардар болған бойда жазбаша түрде тікелей басшыға хабарлау;
- тікелей басшымен келісім бойынша туындаған мұдделер қақтығысын жою бойынша шаралар қабылдау;
- мұдделер қақтығысының тарапы болып табылатын, мұдделер қақтығысына себеп болған қызметкерді мұдделі жеңілдіктерден бастартқанға дейін атқаратын міндеттерін өзгертуіп, тіпті белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетуге дейін апару;
- Қызметтік мінез-құлық талаптарын сақтау және мұдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құру. Әр түлға өз шешімін таңдауга ерікті. Бірақ, ол еркін түлға ретінде қылмыстың жазалануы керектігін түсінуі тиіс.

4-тaraу. Егер сіз сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тұруды шешсөңіз, сіздің әрекеттеріңіз

13. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 байланыс орталығына өз қалауыңыз бойынша ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүгінуге болады.

14. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлаудың бір нысаны жасырын шағым болып табылады. Жасырын болған жағдайда өтініш беруші жауап алуға сенімді бола алмайды, мұндай өтініште алдағы немесе жасалған қылмыс туралы мәліметтер қамтылып, құқық бұзушылықтар көрсетілсе де болса да қылмыстық істі қозғауға негіз бола алмайды.

15. Пара бопсалау фактілері бойынша сыйбайлас жемқорлыққа қарсы құрес жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы арыз жазуыңыз қажет, арызда мынаны көрсету қажет:

- лауазымды тұлғалардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің аты) сізден пара талап етіп жатыр немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;
- қоркытып алынған параның (мұліктің) мөлшері мен сипаты қандай;

- қандай нақты іс-әрекеттеріңіз (немесе әрекетсіздігініз) үшін сізден пара талап етілді немесе коммерциялық паракорлық жасалды;
- тікелей пара беру немесе коммерциялық пара беру қай уақытта, кай жерде және қандай жолмен болуы керек.

5-тарау. Сыбайлар жемқорлық жағдайындағы қызметкерлердің әрекеттерінің алгоритмі

16. Қызметкерлер сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қымыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінумен қатар осы нұсқаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету шараларын қабылдауға міндетті. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК бекітілген штаттық құрылымына сәйкес сыбайлар жемқорлық қылмыстар және сыбайлар жемқорлық белгілері бар жағдайлар анықталған немесе соқтығысқан жағдайларда барлық қызметкерлердің әрекет етуінің келесі алгоритмі әзірленді: «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК бұл туралы директорына және комплаенс қызметіне хабарлауға міндетті.

Бұл ретте қызметкерлер мүмкіндігінше өз дәлелдері бойынша дәлелдемелерді (куәгерлер, құжаттар, хат алмасу, оның ішінде мессенджерлер арқылы, аудио және бейнематериалдар және т.б.) ұсынады және оларды алгоритм бойынша уәкілетті органға да, жоғары тұрган басшылыққа да береді.

6-тарау Бағыныштылардың сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін басшылардың жауапкершілігі

17. Сыбайлар жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшешту мақсатында бағынысты адамдары функционалдық міндеттерін атқару кезінде сотта сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған басшылардың жеке жауапкершілігін көздейтін және олардың кінәсі дәлелденген норма көзделген.

18. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК қызметкери өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау фактілері бойынша қылмыстық қудалау орбитасына тартылған жағдайда, осы қызметкер Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезеңінде өз міндеттерін орындаудан шеттетіледі. Бұл қызметкердің тікелей басшысы қызметкерді өз міндеттерін орындаудан шеттету үшін тиісті шараларды қолдануға міндетті.

19. Тәртіптік жауапкершілікке байланысты:

- ескерту;
- сөргіс;
- қатаң сөргіс;

• Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу ұсынылады. Басшы бағыныштысына қатысты сottың заңды күшіне енген айыптау үкімі немесе ақталмайтын негіздері бойынша (рахымшылық жасау, белсенді түрде өкіну, тараптардың татуласуы және т.б.) тікелей жұмыстан босату туралы өтініші басшыны лауазымға тағайындаған жауапты тұлғаға беріледі.

Басшының қызметінен кету мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды.

20. Тікелей бағыныштылар:

• «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік ұйымы» РМҚК директоры – оның орынбасарлары, құқықтық және кадр жұмысы бөлімінің бастығы, бас есепші, комплаенс қызметкері.

• директордың көркемдік жұмыс жөніндегі орынбасары – симфониялық оркестрдің, «Халық қазынасы» шығармашылық орталығының, классикалық және эстрадалық жанр бөлімінің, «Astana Musical» театрының, «Астана сазы» ансамблінің көркемдік жетекшісі және мемлекеттік трионы «Forte Trio», би тобы «Гүлдер» жетекшісі, Алматы қаласындағы филиалы Қазақконцерт ұйымының филиалының директоры.

Директордың әкімшілік және шаруашылық мәселелер жөніндегі орынбасары – Әкімшілікке қарайтын барлық бөлімдердің басшылары.

- бас инженер – энергетикалық қызметтің барлық қызметкерлері;
- кадр бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- заң бөлімі – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- бас бухгалтер – бухгалтерлік есеп және есеп беру бөлімінің барлық қызметкерлері;
- бас экономист – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- маркетинг бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- Әкімшілік қызмет бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;
- көрермендерге қызмет көрсету бөлімінің басшысы – бөлімнің барлық қызметкерлері;

21. Тікелей бағынысты тұлға сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған жағдайда басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткен соң жеке жауапкершіліктен болатыны ескерілсін. Бұл ретте жоғарыда аталған жауапкершілік «Сыйайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты адам жасаған сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісін өз бетінше хабарлаған басшылыққа қолданылмайды.

22. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік ұйымы» РМҚК қызметкерінің өзінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактілері туралы хабарлаған немесе сыйайлас жемқорлыққа, коммерциялық паракорлыққа және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күресте өзге де түрде жәрдемдессе «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік ұйымы» РМҚК қызметкерлерінің функционалдық міндеттерін

орындауы кезінде мемлекет қорғауында болады және Қазакстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

23. Осы ереже сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы жалған ақпарат берген, заңға сәйкес жауапкершілікке тартылатын адамдарға қолданылмайды.

24. «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК қызметкерлерінің функционалдық міндеттерін орындауы кезінде сыйбайлас жемқорлыққа, коммерциялық паракорлыққа және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-кимылға жәрдемдесетін қызметкер туралы мәліметтер мемлекеттік құпия болып табылады және заңнамада белгіленген тәртіппен беріледі. Бұл ақпаратты жария ету заңмен белгіленген жауапкершілікке әкеп соғады.

7-тaraу. Корытынды ережелер

25. Нұсқау «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК директоры бекіткен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні өткен соң қолданысқа енгізіледі.

26. Нұсқаулыққа енгізілген өзгертулер/толықтырулар «Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік үйімі» РМҚК директоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді.